

TIESĪBAS UZ ĢIMENES PABALSTIEM, JA IR/BIJA IESAISTĪTA CITA ES/EEZ VALSTS VAI ŠVEICE

Ģimenes pabalstu piešķiršanas kārtību gadījumos, kad vienas ģimenes locekļi dzīvo un/vai strādā divās vai vairākās ES/EEZ valstīs vai Šveicē, nosaka Regula Nr.883/2004 un Regula Nr. 987/2009. No VSAA sniegtajiem pakalpojumiem ģimenes pabalsti Regulas izpratnē ir:

- ģimenes valsts pabalsts;
- bērna kopšanas pabalsts;
- vecāku pabalsts;
- piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu;
- bērna invalīda kopšanas pabalsts.

Pamatnoteikums – par ģimenes pabalstu izmaksu primāri atbildīga ir vecāka **nodarbinātības valsts**. Tas nozīmē, ka darba ņēmējam vai pašnodarbinātajam ir tiesības saņemt ģimenes pabalstus no nodarbinātības valsts par saviem ģimenes locekļiem arī tad, ja tie dzīvo citā dalībvalstī.

Gadījumos, kad nodarbināti ir abi bērna vecāki, par ģimenes pabalstu izmaksu atbildīgo valsti nosaka attiecīgā **bērna dzīvesvietas valsts**. Ja bērns dzīvo valstī, kurā strādā viens no vecākiem, par pabalsta izmaksu atbildīga ir šī vecāka nodarbinātības valsts.

Grūtniecības un dzemdību atvaļinājums, kā arī laiks, kamēr tiek saņemts bezdarbnieka pabalsts, ir **pielīdzināmi nodarbinātībai**.

Latvijai ir primārā atbildība piešķirt ģimenes pabalstus pilnā apmērā, ja:

- Latvija ir viena no divām nodarbinātības valstīm un bērni dzīvo Latvijā;
- Latvija ir vienīgā nodarbinātības valsts, bet ģimenes locekļi dzīvo citā dalībvalstī.

Latvija veiks starpības piemaksu, (ja Latvijas ģimenes pabalstu summa būs lielāka nekā otras dalībvalsts ģimenes pabalsti), sekojošos gadījumos:

- Ja Latvija ir viena no divām nodarbinātības valstīm un bērni dzīvo otrā nodarbinātības dalībvalstī;
- Ja otra valsts ir vienīgā nodarbinātības valsts un ģimenes locekļi dzīvo Latvijā.

Lai pieprasītu ģimenes pabalstus Latvijā, jāiesniedz precīzi aizpildīts iesniegums jebkurā no VSAA teritoriālajām nodaļām vai jāsūta tas pa pastu. Iesniegumus var lejupielādēt VSAA mājas lapā: <https://www.vsaa.gov.lv/>.